

ντέφι

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΚΟΡΟ ΜΕ ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΣΟΥ

ΓΙΑ
ΤΟ
ΜΑΝΟ
ΛΟΙΖΟΥ

ΑΣ ΚΟΜΙΛΑΡΕΙ
Ο ΑΝΤΑΜΟ

100 ΔΡΧ.

120 ΜΕΡΕΣ ΣΤΑ ΓΟΜΟΡΑ

ΤΟ ΔΙΑΒΑΣΕΣ ΚΩΣΤΑ;
ΘΑ ΔΙΔΕΙΝΕ ΤΑ "ΒΡΩΜΙΚΑ"
ΜΑΓΑΖΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΚΑ

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ!...
ΠΑΡΑΛΙΓΟ
ΝΑ ΠΩΓΟΥΜΕ
ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

ΕΓΩ ΧΡΟΝΙΑ ΠΕΡΙΜΕΝΩ
ΝΑ ΠΩΓΩ ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ
ΚΙ ΑΚΟΜΑ ΤΙΠΟΤΑ! ΤΩΡΑ
ΧΑΝΩ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥ-
ΤΑΙΑ ΜΟΥ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

ΕΧΟΥΜΕ ΚΡΑΤΟΣ ΚΥΡΙΕ
ΚΟΒΟΥΜΕ, ΣΤΑΜΑΤΑΜΕ,
ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΥΜΕ ΤΟΝ
ΣΑΥΤ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΣΑΜΕ,
ΤΑ ΟΥΦΟ ΤΑ ΚΛΙΣΑΜΕ,
ΤΙΣ ΤΑΞΙΑΡΧΙΕΣ ΤΙΣ
ΜΑΖΕΨΑΜΕ, ΤΟΥΣ
ΜΠΑΡΟΒΙΟΥΣ ΤΟΥΣ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΑΜΕ.
ΤΙ ΑΛΩ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ
ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟ ΜΑΣ,

Ν'ΑΚΟΥΜΕ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΑΠΟ
ΤΟ ΡΑΔΙΟ, ΟΠΩΣ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ:
"ΜΙΝ ΙΦΙΝΙΤΙ ΤΙ ΣΚΙΠΙΔΗΣΙΣ
ΙΞΙ ΙΠΙ ΤΙΝ ΠΙΡΤΙ ΣΙΣ
Ι ΒΡΙΜΙ ΜΠΙΝΙ Ι ΠΙ ΤΙ
ΠΙΡΙΘΙΡΙ"

"Η ΤΟ ΑΛΛΟ:
"ΠΙΤΙΣΤΙ ΤΙ ΔΙΝΤΡΙ
ΠΙ ΙΝΙ ΙΞΙ ΙΠΙ ΤΙΝ
ΣΠΙΤΙ ΣΙΣ"
"Η ΤΟ:
"ΠΡΙΣΤΙΤΙΨΤΙ ΤΙ
ΔΙΣΙΣ
ΤΙ ΔΙΣΙΣ ΔΙΝΙ
ΣΙΙ"

ΚΩΣΤΑ
ΑΠΟΦΕ ΓΟΥΣΤΑΡΩ
ΚΡΑΙΠΑΛΗ, ΕΚΛΥΤΟ
ΟΡΓΙΑ, ΑΚΟΛΑΣΙΑ
ΠΑΡΑΛΥΣΙΑ
ΑΜΑΡΤΙΑ
ΑΣΕΛΓΕΙΑ

ΕΝΤΑΞΕΙ!
ΘΑΣΕ ΠΑΡ
ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΟΧΟ, ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ
ΚΑΖΑΜΠΛΑΝΚΑ,
ΣΤΟ ΧΟΓΚ-ΚΟΓΚ,
ΤΟ ΜΑΚΑΟ, ΤΟ ΜΠΡΟΞ,
ΣΤΟ ΣΙΚΑΓΟ,
ΔΗΛΑΔΗ: ΘΑΣΕ
ΠΑΡ ΣΤΗΝ
ΠΛΑΚΑ

ΦΥΓΑΜΕ! ΠΑΜΕ!
ΠΑΜΕ ΕΚΕΙ ΠΩ ΞΕΚΟΙΛΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΑΝΥΠΟΠΤΟΙ ΔΙΑΒΑΤΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ
ΠΡΕΖΑ, ΕΚΕΙ ΠΟΥ Η ΗΕΥΧΙΑ ΤΗΣ
ΝΥΧΤΑΣ ΞΕΣΚΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ
ΚΡΟΤΑΛΙΣΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΩΝ

ΠΑΜΕ ΝΑ ΕΥΘΩΜΕ
ΜΕ ΤΑ ΑΧΑΛΙΝΩΤΑ ΣΤΙΦΗ
ΠΩ ΠΟΔΟΠΑΤΩΝ ΚΑΘΕ
ΒΡΑΔΥ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΩΝ
ΑΘΩΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ, ΠΑΜΕ ΝΑ
ΒΥΘΙΣΟΥΜΕ ΤΟ ΒΡΩΜΕΡΟ
ΡΥΤΧΟΣ ΜΑΣ ΣΕ ΖΕΣΤΗ
Η ΡΟΔΙΝΗ ΣΑΡΚΑ
ΓΥΜΝΩΝ
ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΠΑΜΕ ΝΑ
ΖΗΣΟΥΜΕ ΣΑΝ
ΑΠΟΒΡΑΣΜΑΤΑ,
ΣΑΝ ΚΑΤΑΚΑΘΙΑ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΝΑ ΚΥΛΙΣΤΩΜΕ
ΣΤΗ
ΛΑΣΠΗ

ΝΑ
ΓΙΝΩΜΕ
ΝΟΜΟΙ
ΝΤΑΒΑΤΣΗΔΕΣ
ΒΙΑΣΤΕΣ
ΝΑ
ΠΕΣΟΥΜΕ
ΧΑΜΗΛΑ

SPILIA TU SOKRATI
TA TSOKARA
TU SOKRATI
TAKATA TU SOKRATI

ΓΚΡΙΚ ΦΟΛΚ
ΝΤΑΝΣΕΣ

ΕΔΙ ΕΙΝΑΙ ΓΕΜΑΤΟ
ΑΝΤΡΕΣ ΤΗΣ
ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗΣ
ΦΡΟΥΡΑΣ
ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑ
ΚΑΘΑΡΜΑΤΑ,

ΤΙ ΕΙΝΑΙ
ΑΥΤΗ Η
ΠΡΟΣΚΟΠΙΝΑ

ΠΑΝΚ
ΕΙΝΑΙ
ΠΑΝΚ

ΠΡΟΣΟΧΗ
ΣΧΟΛΙΑΣΜΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΩΝ

ΦΛΟΚΑΤΙ ALL ΓΟΥΛΕΝ
FRANTZONAL
ΓΚΡΙΚ
ΦΑΙΝ
ΦΟΥΝΤ

DAM
ΝΙΟΥ ΓΟΥΕΙΒ
ΚΙ ΕΤΣΙ

ΕΔΩ
ΕΙΝΑΙ
ΤΟ
ΒΑΡΒΑΚΕΙΟ

ΑΧΤΟΥΓΚ
ΑΧΤΟΥΓΚ
ΕΞΕΙΣΟΙ
ΔΥΟ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

ΕΧΩ ΒΙΒΛΙΑΡΙΟ
ΤΟΥ ΙΚΑ
ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΜΕ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ
ΑΛΛΑ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ...

ΜΕΣΑ
ΓΙΑ
ΕΞΑΚΡΥΒΣΗ

ΚΙΟΜΟΣ!
Η ΠΛΑΚΑ ΔΙΑΤΗΡΕΙ
ΚΑΤΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑ
ΚΑΛΗ ΕΠΟΧΗ
ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΝΤΕΦΙ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 3645.582
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΕΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΕΞΑΡΧΟΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ
ΣΤΕΜΗ ΣΚΟΥΡΑΕΤΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΣΑΒΒΑΤΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΣΟΝΑΣΙΟΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΡΑΣΟΥΛΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΣΙΔΕΡΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308
ΑΤΕΛΙΕ
ΑΚΜΗ
ΚΕΡΑΜΙΚΟΥ 51

ΤΕΥΧΟΣ 3
10-11/82
ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ	3
ΣΧΟΛΙΑ	4-11
ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΝΟ ΛΟΪΖΟ	12-14
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΡΟΣ	15-18
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ	19-21
ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	22-23
ΟΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ-ΒΛΑΧΟΙ ΚΑΙ ΤΑ	
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥΣ	24-27
23ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	28-30
ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ	31-36
ΣΒΗΝΕΙ Η ΦΩΝΗ ΜΟΥ ΚΑΙ ΞΕΦΤΑΕΙ	37
ΝΥΧΤΕΡΙΝΑ ΚΕΝΤΡΑ	38-39
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΜΙΑ ΝΤΙΒΑ	40-41
ART PEPPER	42-44
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	45-49
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	50-51
Η ΜΝΗΜΗ ΕΝΟΣ ΛΑΟΥ	52-55
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ	56-57
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	58-59
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ	60-65
ΓΡΑΜΜΑΤΑ	66-71

ΓΙΑΤΙ ΑΡΓΟΥΜΕ

Παρ' όλο που η αρχική μας επιθυμία ήταν να βγάσουμε το ΝΤΕΦΙ κάθε μήνα, μέχρι τώρα δεν τα καταφέραμε. Για ένα βασικό λόγο: ενώ δεν αντιμετωπίζουμε πρόβλημα ύλης, υστερούμε οργανωτικά. Ειδικά για το τρίτο τεύχος, η μεγαλύτερη καθυστέρηση έχει να κάνει με το φόρτο των 2 συναυλιών του Λυκαβηττού και την σωματική κόπωση που άφησαν πίσω τους.

Θα προσπαθήσουμε σιγά - σιγά να εξασφαλίσουμε μια ταχτικότητα, που να μας βολεύει όλους, κι εσάς που το διαβάζετε κι εμάς που το γράφουμε.

Φωτογραφίες εξωφύλλου: Ο Γιώργος Κόρος σε μια εκδήλωση στη Δαύλεια (Φωτ. Σ. Ελληνιάδης) Πάνος Γαβαλάς - Ρία Κούρτη στο Λυκαβηττό (Φωτ. Προβολή) Μάνος Λοίζος.

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο	1.200 δρχ.
Για έξη μήνες	600 δρχ.
Επιχειρήσεις	2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων	900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:

Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

ΑΠΟ ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΜΕΧΡΙ ΤΟ
ΔΙΑΛΕΓΜΕΝΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

BELLE MAISON

ΦΩΚΑΙΑΣ 6 (ΠΛ. ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ) τηλ. 8819830-8837752

ΚΑΙ ΕΝΩ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΓΥΝΩΣΤΗ ΣΑΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ
ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ, ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΑΣ ΣΑΣ ΠΡΟΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ...

BELLE MAISON

ΓΙΑ ΝΑ ΑΡΧΙΣΕΤΕ ΕΝΑ ΠΛΟΥΣΙΟ ΒΡΑΔΥ
ΜΕ ΤΟ ΠΙΟ ΑΝΕΞΟΔΟ ΦΙΝΑΛΕ

τραγουδούν:

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΚΛΑΙΡΗ ΘΕΜΕΛΗ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΓΙΑΦΑ ΣΑΝΤΥ ΚΑΡΑΙΣΚΟΥ Κ.ΔΑΒΒΕΤΑΣ

παιζουν:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ - ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ
(ακορντεον) (κλαρινο)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΘΙΕΛΗΣ - ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΑΡΜΑΓΟΣ
(μπασο) (ακουστ. κιθαρα)

Τ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ - Σ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ - Ζ. ΖΑΧΑΡΙΑΣ
(ντραμς) (μπουζουκι) (μπαγλαμαδακι)

ΤΙΜΗ ΦΑΓΗΤΟΥ δρχ. 750

ΤΙΜΗ ΠΟΤΟΥ δρχ. 450

Επειδή ο πρόλογος είναι εκτός θέματος, έρχομαι, με σπαθάτα λόγια, να μιλήσω για παρεξηγημένες «καταστάσεις» και διάφορα άλλα «άγνωστα».

Λίγα ιστορικά, δανεισμένα από εγκυκλοπαίδειες: Η Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια (συγχωρέστε με, δεν το κάνω από κάποιο έντονο ή μη φιλοσοβιετισμό, ούτε και να περάσω... γραμμή), στον 18ο τόμο και στη σελίδα 360, γράφει στο λήμμα *Κουτσόβλαχοι, Βλάχοι*: «Ονομασία με την οποία είναι γνωστός κυρίως ο πληθυσμός της σημερινής Ρουμανίας πέρα από το Δούναβη, αλλά και όσοι μιλούν Λατινογενές ιδίωμα και είναι διασκορπισμένοι σε διάφορα σημεία της Βαλκανικής. Οι Βλάχοι, που βρίσκονται και σε ελληνικές περιοχές (Ήπειρο, Θεσσαλία, Πελοπόννησο κ.α.), είναι κατασπαρμένοι με ποικίλα ονόματα και φυλετικές υποδιαίρεσεις — Τσιντσάροι, Αρβαντόβλαχοι, Κουτσόβλαχοι... Σε ελληνικό έδαφος Βλάχους βρίσκουμε στις κλεισoureίες και διαβάσεις της Πίνδου και στις βορειότερες συνέχειες της του Βοΐου και Γράμμου, στα χωριά Αβδέλλα, Περιβόλι, Σαμαρίνα, Σμίξη, Κρανιά, Φούρκα, Γράμμοστη, Δένισκο και αλλού. Βλάχους βρίσκουμε επίσης στο Πισοδερι, Νέβεσκα, Κλεισούρα, Σέλι, Βλαχολίβαδο, Φτέρη, Συράκο, Μέτσοβο, Καλαρίτες. Όσοι Βλάχοι βρίσκονται στα Γρεβενά, Θεσσαλία, Βέροια κ.τ.λ. προέρχονται ασφαλώς από ορεινά μέρη και, σαν κτηνοτρόφοι, μετακινήθηκαν προς νοτιότερα και θερμότερα κλίματα για να βρουν χειμαδιά για τα κοπάδια τους. Έτσι, ξαπλώθηκαν προς τη Θεσσαλία, Στερεά, Ασπροπόταμο, Δ. Ήπειρο, ακόμα και την Πελοπόννησο...». Αξίζει να σημειωθεί ότι το λήμμα είναι «συμπλήρωμα ελληνικής έκδοσης» και αναφέρει για τους Βλάχους, τα ίδια άνοστα, που τα διαβάζεις και σ' όλες τις άλλες εγκυκλοπαίδειες. Και σου γεννιέται το αιώνιο ερώτημα — όταν διαβάζεις τέτοιου είδους επιστημονικές αναλύσεις: «Ρε, αδερφέ, αυτοί οι «σοφοί» έλληνες που τα γράφουν αυτά, ούτε καν φιλέλληνες δεν μπορούν νάναι»; Γιατί, μά το Θεό, διαπιστώνεις ότι οι τέτοιες αναλύσεις μάλλον δεν λένε και πολύ την αλήθεια. Δεν είμαι ιστορικός, ούτε φιλοδοξώ να γίνω. Άμα όμως ήμουν θα την έγραφα την αλήθεια, όπως είναι.

Το πράγμα είναι απλό. Το γνωρίζουμε όλοι, πως στον Βαλκανικό χώρο — αν θέλετε και στον Ευρωπαϊκό — η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα που το πλήθος των ανθρώπων της (ο πληθυσμός της) έχει κοινή και ενιαία εθνική συνείδηση. Παράλληλα, όλοι το γνωρίζουμε κι αυτό, υπάρχουν — πάντα στην Ελλάδα — διάφορες γλωσσικές μειονότητες, που χρόνια τώρα, αιώνες επί αιώνων, κουβαλάν την παράδοση και την κουλτούρα τους (δεν μ' αρέσει η λέξη και βάλτε όποια σας βολεύει), προφορικά, μέχρι τα σήμερα: Γύφτοι, Αρβανίτες, Βλάχοι, Πομάκοι κ.α., αλλόγλωσσοι έλληνες θα έλεγα εγώ ή «συνέλληνες», όπως θά 'λεγε ο μακαρίτης ο γιατρός Τσιρώνης, ζουν γύρω μας, μιλάν τη γλώσσα τους, έχουν τα έθιμά τους, αγαπάν, κλαίνε, παντρεύονται, κάνουν παιδιά, χορεύουν, τραγουδάνε, κι ένα σωρό άλλα πράγματα κάνουν, σαν όλους τους «φυσιολογικούς» της ψωρολαχόστεινός μας. Εμ, τότε, πού κολλάει το «σώπα ρε γύφτο», «χέσου ρε βλαχαδερό», «άστονε τον βλάχο» κ.α. παρόμοια; Ευτυχώς, που οι νεοέλληνες, πάντα βρίσκουν τον τρόπο να δείξουν

την αμάθεια και την «εξυπνάδα» τους και τελευταία ασχολούνται με τα τέτοια των Ποντίων. Πολύ δε τους τά 'χουμε πρήξει;

Για να μη χορέψουμε στο ρυθμό, που οι «επαίοντες» θέλουν, τότε που μας βαρούν το δικό τους «ντέφι», λέμε τα παρακάτω, όσον αφορά τους Βλάχους: 1) Είναι ράτσα, που οφείλει την καταγωγή της την Ελληνική, στην επιμειξία προελληνικών φυλών με τους Δωριείς. 2) Σωστά τονίζεται από μερικούς γλωσσολόγους ότι η σημερινή κουτσοβλάχικη (βλάχικη) έχει τα γλωσσικά της σπέρματα στις προελληνικές θρακομακεδονικές διαλέκτους. 3) Οι κατά καιρούς προπαγάνδες που ασκήθηκαν από διάφορες χώρες, για διεκδίκηση των ελληνόβλαχων, είχαν στηρίγματα και τις ερμηνείες των «επιφανών» και πολλές φορές «αθάνατων» αμαθών της πατρίδας μας, που έχουν γράψει διάφορες παπαριές για τους Βλάχους. 4) Το ότι μιλιέται η βλάχικη — ή τέλος πάντων συγγενής διάλεκτος — από ανθρώπους που κατοικούν στους ορεινούς όγκους της Αφγανοπερσίας και υποστηρίζουν πως είναι απόγονοι του Ίσκαντερ του Μακεδόνα κι όχι των Λατίνων της Ρώμης, θα πρέπει να προβληματίσει Πολιτεία και «ακαδημαϊκούς» να διερευνήσουν καλύτερα το όλο θέμα, πριν να υιοθετήσουν το «οι κωλόβλαχοι». 5) Επειδή τα πράγματα είναι πιο σύνθετα, απ' όσο μας τα παρουσιάζουν οι «ειδικοί», καλό είναι να δουν τι λένε για το θέμα και οι καινούργιες επιστήμες Ανθρωπολογία, Εθνολογία, Ενδυματολογία, Εθνικομουςιολογία κ.α., πριν να εκφράσουν κάποια «σοβαρή» άποψη. 6) Δηλώνω, από αυτές τις σελίδες, πως δεν δίνω εξετάσεις για τίποτα, σε κανέναν τενεκέ και κερατά. Είμαι Έλληνας πάει να πει, τρόπος ζωής, πως δεν αρκούμαι στις προγονοπληξίες ή στις πέτρες της Ακρόπολης, επειδή έτσι μας ταΐζουν 25 αιώνες τώρα. Έλληνας σημαίνει, κάτι σαν φως και ελευθερία μαζί, κάτι σαν το «γουστάρω να είμαι έτσι» κι όχι κωλογλυψίματα. Όσοι δεν είναι έτσι, λίγο μας νοιάζει αν μιλούν μόνο ελληνικά και ζουν στην Ελλάδα. Αυτοί δεν είναι έλληνες.

Οι Βλάχοι είναι «οι καθαρότεροι από τους έλληνες». Και αυτό, όχι μόνο για τους λόγους που επικαλείται ο μακαρίτης ακαδημαϊκός Α. Κεραμόπουλος. Αλλά πολύ περισσότερο, γιατί τραγουδούν και χορεύουν ελληνικά. Τόσο ελληνικά που το μοιρολόι τους σ' οδηγεί στους χορούς της αρχαίας τραγωδίας. Τα τραγούδια για Κωνσταντίνους και Γιαννάκηδες σ' οδηγούν στους Βυζαντινούς ακρίτες. Γιατί οι ήχοι της φλογέρας και της τζαμάρας σ' οδηγούν στον Απόλλωνα. Γιατί το κλέφτικο τραγούδι τους, πολλά λέει, για το ποιοι θέριεψαν το '21.

Τα τραγούδια των Βλάχων, είτε έχουν ελληνικά λόγια, είτε έχουν βλάχικα, μπορεί να τα ξεχωρίσει κανείς, σε: ιστορικά, ακριτικά, κλέφτικα, της ξενιτειάς, του γάμου, μοιρολόγια, εργατικά, κάλαντα, περιγελαστικά, παραλογές (μπαλάντες) κ.λ.π., έτσι, όπως έχει κάνει τη διαίρεση ο Ν. Πολίτης.

Γνώρισμα κύριο, σ' όλες τις παραπάνω «διαίρεσεις», είναι ότι τα περισσότερα είναι πολυφωνικά-χορωδιακά τραγούδια. Ένας χορός των ανδρών και ο άλλος των γυναικών που καλύπτει τις επαναλήψεις και τις δεύτερες στροφές. Η συμμετοχή των οργάνων ποικίλλει, από βλαχοχώρι σε βλαχοχώρι. Η παράδοση, «θέλει» σαν πρώτο όργανο της ορχήστρας το

βιολί, κοντά στο κλαρίνο, το λαούτο και το ντέφι. Στα Βλαχοχώρια του Σμόλικα, συναντιέται η Πίπιζα, η Γκάιντα, και πολλές κορνέτες, να πλουτίζουν τις μουσικές κομπανίες των «βιολιτζήδων», καθώς και το μεγάλο νταούλι.

Τα καθαρά ορχηστρικά κομμάτια, χωρίς δηλαδή συμμετοχή ανθρώπινων φωνών, είναι επίσης πολλά και φέρουν τα περισσότερα την επωνυμία περιοχών ή κοινωνικών εκδηλώσεων π.χ. «κίντικλου ντι λα χίνικ» (Το τραγούδι του χασισιού —σημείωση: χίνικ=περιοχή στο χωριό Περιβόλι - Ν. Γρεβενών, που είναι φυσικό αμφιθέατρο, και σημαίνει χασίσι, από το κάναβις, προφανώς), «κίντικλου αλί μβιά-στά» (Το τραγούδι της νύφης), «κίντικλου αλ κι-ραντζίλουι» (Το τραγούδι του αγωγιάτη) κ.λ.π.

Η ποιμενική ενασχόληση των Βλάχων, δημιούργησε την ανάγκη, να μάθει ο καθένας τους να παίζει φλογέρα ή τζαμάρα. Η αυθόρμητη λαϊκή δημιουργία σ' αυτές τις περιπτώσεις, είναι απείρου κάλλους. Σας γράφω, περιστατικό που έζησα τον Αύγουστο του 1975, σε Βλαχοχώρι της Πίνδου, για να καταλάβετε τι εννοώ: Πατέρας φίλου μου, τσοπάνης, όταν έμαθε τον θάνατο του αδελφού του, από τη «νυφιδιά» του, άρπαξε αμέσως τη φλογέρα του και έπαιξε επί 10 σχεδόν λεπτά αυτοσχέδιο σκοπό. Κάτι σαν μοιρολόι και χαρά μαζί. Η αφεντιά μου, έκπληκτος αυτίκοος μάρτυς, άκουγε βουβά. Και στο τέλος μου ειπώθηκε απλά: «Τον τραγούδησα. Πέθανε... Πάει κι αυτός...»

Η μουσική κληρονομιά των Βλάχων, είναι μεγάλη. Δεν την έχει μελετήσει βέβαια κανείς μέχρι σήμερα. Και την έχουν φέρει μέχρι τις μέρες μας, ζωντανή, απέριτη, πλούσια, οι διάφορες μουσικές οικογένειες και τα «συνάφια», που πολλές φορές αυτοαποκαλούνται «βλαχογυφτοι». Γνωστές οικογένειες, αυτού του είδους, έχουν δώσει αξιόλογους λαϊκούς οργανοπαίχτες: Αφοί Γκιουλέκα, Οικογένεια Φασούλα, Οικογένεια Τρομάρα, Μπέτσιος, Αλεξίου, Δήμου, Μηνάς, Ανδρέου, Τσιοτίκας κ.α. (Θ' αναφέρω και μια νεοελληνική «μαγκιά» εδώ: Πολλούς απ' αυτούς τους έχει «μάσει» η εταιρία PANIVAR κι έχουνε κάνει διάφορους δίσκους. Με τη διαφορά ότι οι οργανοπαίχτες, παρουσιάζονται σαν

συνθέτες και στιχουργοί... Μαγκιά ή θράσος, που έχουν δείξει και άλλοι επώνυμοι του είδους και γνωστοί στο Αθηναϊκό κοινό... Είναι να τραβάς τα μαλλιά σου, όταν διαβάζεις στο δίσκο: «Σαμαρίνα», στίχοι και μουσική του... τάδε. Λιγάκι σεβασμός ρε παιδιά!).

Οι χοροί των Βλάχων είναι όμοιοι και απαράλλαχτοι, με τους χορούς των άλλων περιοχών της χώρας. Από καλαματιανό, τσάμικο, στα τρία, μπεράτι κ.λ.π. συν όμως και τους ιδιόρρυθμους αντικρυστούς χορούς, που δεν συναντάς σ' άλλες περιοχές σκέτων ελληνόφωνων.

Επειδή δεν είναι μπορετό σ' ένα τέτοιο κείμενο, όπως είναι το παρόν, ν' αναλύσω πράγματα και θαύματα, έχω τη γνώμη πως είναι καιρός να δώσω μερικά δείγματα τραγουδιών, γράφοντάς τα μ' ελληνικά στοιχεία στη βλάχικη και ελεύθερη απόδοση στα ελληνικά.

α) «Νού ν-τι αρντι φιάτά νίκά»

R. Νού ν-τι αρίντι φιάτά νίκά
νού γίνου λα νόι (2)

*Λα νόι άρι μούντζι ανάλτσι
νού βάϊ πότσι τρα-σ-τρέτσι (2)

πιτρούνικλι για βάϊ νι μι - αντάρου
σι - ιο λα βοϊ βάϊ γίνου (2)

R.

*Λα νόι άρι μπάλτά μάρι
νού βάϊ ποτσι τρα-σ-τρέτσι (2)

πέσκου μάρι για βάϊ νι μι - ανταρου
σι - ιο λα βοϊ βάϊ γίνου (2)

R.

*Λα νόι άρι σουάκρά αράουά
νού βάϊ ποτσι τρα-σ-τρέτσι (2)

Σουάκρά αράουά για μβιάστα μπουνά
νταντούν βά - ν - τρίτσέμ
πέρλι βα - ν - σκουτέμ

α) «Μη γελιέσαι κοριτσάκι»

R.Μη γελιέσαι κοριτσάκι
να μη ρθεις σε μας (2)

*Και σε μας ψηλά τα όρη
δεν θα τα διαβείς (2)

Πέρδικα, καλέ, θα γίνω
και σε σας θα ρθω (2)

R.

*Και σε μας μεγάλη λίμνη
δεν θα τη διαβείς (2)

Ψάρι μέγα εγώ θα γίνω
και σε σας θα ρθω (2)

R.

*Πεθερά κακιά προσμένει
πως θα τα περνάς (2)

Κακοπεθερά, μα νύφη που 'ναι πιο καλή
θα ζούμε πια μαζί
κι ας βγάζουμε το μαλλί.

β) «Ιά ισουσιάμι»

*Ιά ισουσιάμι, λια ντάντο
ιά ισουσιάμι
ιά ισουσιάμι λια ντάντο
ια - ν - σουάρμι (2)

*Κά' κιρόλου τριάτσι, λιά ντάντο
κά' κιρόλου τριάτσι
κά' κιρόλου τριάτσι, λιά ντάντο
σι - ιλικία φρί' ντζι (2)

β) «Για αρραβώνιασέ με»

*Γι' αρραβώνιασ' με, μανούλα
γι' αρραβώνιασ' με,
γι' αρραβώνιασ' με, μανούλα
για παντρέψ' με, (2)

*Κι ο καιρός περνάει, μανούλα
κι ο καιρός περνάει
κι ο κβιρός περνάει, μανούλα
κι η ηλικία φεύγει (2)

γ) «Ναθιμά-τσί μάτα λια φιάτά»

*Ναθιμά-τσί μά' τα λια φιάτά
ναθιμά-τσί (2)
Τσι - νι - τι αντρά, καχά' τά' μ-διάτά
ναθιμά-τσί, ντράκλου λια

*σι νι β-τζί' ρί, όίλι του άγχρου
ναθιμά-τσί (2)
σι - νι κουρμάρά, μούλτά σ-νί
ναθιμά-τσί, ντράκλου λια

*Κάθι ουάϊ σι-ούνά τσιρένι (& βάντάκι)
ναθιμά-τσί (2)
κάθι νιέλου σι-σύνά μά' νούλλι
ναθιμά-τσί, ντράκλου λια

γ) «Ανάθεμα τη μάνα σου κόρη»

*Ανάθεμα τη μάνα σου
κόρη, ανάθεμά σου (2)
που σ' έκανε τόσο γλυκειά
αϊντε στο διάβολο

*Φύγαν τα πράτα μ', στον αγρό
κόρη, ανάθεμά σου (2)
και μού' παν η ζημιά πολλή
αϊντε στο διάβολο

*Κάθε μου πράτο, θυμωνιά
κόρη, ανάθεμά σου (2)
κάθε μου αρνάκι, μια χεριά
αϊντε στο διάβολο.

[Σ.Σ. Η περισπωμένη (˘) δηλώνει ότι πρέπει να διαβάζεται
«παχέως» το σύμφωνο και η γωνιά (ˆ) «ανοιχτά» α, ι]

Σε άλλο μας σημείωμα, θα δώσουμε δείγματα τραγουδιών από την κάθε κατηγορία (κλέφτικο, ακριτικό κ.λ.π.) μ' απεικόνισή τους στο πεντάγραμμο και πιθανόν, κάποια παρατήρηση γύρω από την ιστορία και τη «βιογραφία» τους.

★ ★ ★

Πριν να κλείσω, θα γράψω και τούτες τις σκέψεις, που μου 'ρθαν μόλις τώρα. Ξεύρω πως γίνεται πολύς ντόρος για τους ελληνόφωνες της νότιας Ιταλίας (Καλαβρία) και πιστεύω, πως δεν σκοπεύει η Πολιτεία να τους διεκδικήσει σαν έλληνες, ούτε επίσης να προσαρτίσει τα συγκεκριμένα εδάφη. Κάποιοι φολκλορικοί ερασιτεχνισμοί, οδήγησαν στην αναζήτηση κάποιας εξ αίματος ή εξ αγχελστίας συγγένειας, ίσως στα πλαίσια του «ούνα φάτσα - ούνα ράτσα», και που έχει εξελιχθεί σε κάποια αναιμικιά και ερμαφρόδιτη σχέση θαυματονταραβερίσματος. Κι αυτό είναι όλο. Για τους Ιταλούς όμως δεν έχουν έτσι. Εκεί νοιάζονται πιότερο από μας, για τα δικά τους. Και τα συνεργεία της R.A.I. — T.V. βγάζουν στον αέρα, με πολύ υπευθυνότητα και σοβαρότητα — και χωρίς να κινδυνεύει το σύστημα να χάσει τη συμβατική αστική δημοκρατική του ισορροπία — εκπομπές για τη γλωσσική πανσπερμία του Ιταλικού πεδίου. Δίνει δηλαδή η R.A.I. την ευκαιρία σ' όλους τους Ιταλούς να μάθουν πως πέρα από τα ρωμανικά, τα ναπολιτάνικα, τα φιρεντσέζικα κ.λ.π. υπάρχουν και αλλόγλωσσοι, αλλόθρησκοι Ιταλοί, εξίσου Ιταλοί. Και να σκεφθεί κανείς ότι αυτό δεν οφείλεται στην κάποια πίεση κάποιου Οικολογικού Κόμματος ή στις πιέσεις αυτονομιστικών κινήματων.

Κάτι τέτοιο μπορεί και πρέπει να γίνει και σε μας. Για να γνωρίσουμε καλύτερα το γείτονά μας συνέλληνα, έξω από την ταμπέλα-ρετσινιά του «γύφτου», «βλάχου» ή δεν ξέρω τι άλλο. Χρειάζεται όμως καρδιά και γνώση μια τέτοια δουλειά. Κι όχι μυαλό και γνώσεις μονάχα. Ούτε ερασιτεχνισμούς — όπως παλιά — από τους Μυλωνάδες του χαζοκουτιού μας. Τέτοιοι Μυλωνάδες, είναι γι' άλλους μύλους κι όχι να βγάζουν τέτοια κάστανα από φωτιά. Ρίχνω την ιδέα, σ' Έλληνες, Γαλάτες και Ρωμαίους, σ' Αλευράδες (μια κι οι Μυλωνάδες πέθαναν) σε Καμπανέληδες, Βασιλικούς και Μαντζουράνες, που με κάποια συνεργασία και όχι μόνο με τους πανεπιστημιακούς «επαΐοντες» και «ειδήμονες», να κάνουν μια απόπειρα, για να μας γνωρίσουν τον έλληνα του σήμερα. Να μας γνωρίσουν τη γλώσσα του, τη θρησκεία του, το τί είναι και το είναι του, μια κι είναι πάντα, καθημερινά πλάι μας, γύρω μας, μέσα μας. Να μας δώσουν το χορό και το τραγούδι του, στο ρυθμό του:

«Γ' κίνη μίκινι
ντὰ' λίου μίκâ πράπâ
σαρανταδυό νομάτοι...»

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ

«ΣΤΟΠ»

ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΗΦΙΣΟΥ

ΤΗΛ: 3461266 - 3471689

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΙΡΗ
ΖΑΜΠΕΤΑΣ ΛΙΝΤΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΛΑ·Ι·ΤΖΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΞΑΝΘΑΚΗΣ

ΜΠΑΛΛΕΤΟ ΣΑΓΙΩΡ
και άλλοι εκλεκτοί καλλιτέχνες

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Α. ΞΑΝΘΑΚΗΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ACBA)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ
(ACBA)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX
(ACBA)

SPHINX
ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ACBA)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΝΖΡΡΤ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

ΚΕΝΤΡΟ Γ. ΣΑΜΠΑΝΗ
ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΔΗΜ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ - ΑΝΘΙΠΠΗ - Α. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΛΑΪΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ:

μπουζούκι:	ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
μπουζούκι:	ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
βιολί:	ΑΛ. ΑΡΑΠΑΚΗΣ
κλαρίνο:	ΚΥΡ. ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ
ακκορντεόν:	ΛΑΖ. ΚΟΥΛΑΞΙΖΗΣ
κιθάρα:	ΝΙΚ. ΣΑΜΠΑΤΖΙΩΤΗΣ
κόντρα μπάσο:	ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ
κρουστά:	ΧΡ. ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Αγ. Λουκά 45 Πατήσια τηλ. 22.83.440 - 20.24.480